

Il-Markiza Anna Bugeja

Chev. Mario Copleiro OSJ

Il-Markiza Anna Bugeja, née Darbois, hija mart il-Markiz Vincenzo Bugeja li huwa meqjus bhala wiehed mill-ikbar filantropici li qatt kellu pajjizna. Bhall zewgha, il-Markiza kienet ukoll benefattrici ta' dawk fil-bzonn u hadmet hafna biex ittaffi t-tbatijiet tan-nies fil-bzonn.

Il-Markiza twieldet fil-belt ta' Napli g'ewwa l-Italja fis-sena 1830. Hija kienet bint is-soprana maghrufa Camilla Henoque u zewgha Philip Darbois. Sa minn tfulitha Anna kienet qed turi li kienet bniedma ta' karita u hniena kbira. Id-destin taghha ried li hi tiltaqa' man-negozjant Malti Vincenzo Bugeja waqt li kienet fuq zjara f'Malta ma' ommha li kienet giet hawn biex tkanta fit-teatru prestiggujuz tal-Manoel. Vincenzo kien imprenditur f'dan l-istess teatru u kien b'dan il-mod li Anna ltaqgheet mieghu. Ghalkemm hi kien ghad kellha eta zghira, sa mill-ewwel darba li ltaqghu huma ngibdu sew lejn xulxin u nibtet imhabba sinciera. Wara ftit taz-zmien Anna zzewget lill-mahub taghha Vincenzo Bugeja u l-koppja marru joqoghd u f'dar kbira fil-Belt Valletta. Huma qatt ma kellhom ulied mi-z-zwieg taghhom imma ddedikaw hajjithom ghall-karita tan-nies foqra u fil-bzonn. Fil-fatt, il-Markiza Bugeja kienet maghrufa bhala l-*Anglu tal-Orfni*. Hija kienet dejjem wara zewgha fil-progetti kbar li wettaq biex itejjeb il-hajja tat-tfal orfni u abbandunati.

Wara udjenja privata li kellhom il-koppja mal-Papa Piju IX, Vincenzo hareg bil-proposta li jibni konservatorju ghal tfajliet orfni u abbandunati. Il-bini tal-konservatorju beda miexi gmielu u Anna kienet ta' spalla importanti ghal zewgha fit-twettieq ta' dawn l-opri tant ta' gid ghall-proxxmu. Meta kien lesta dan il-bini

L-Istitut
Tekniku
Vincenzo
Bugeja li
jinsab fi Triq
il-Kbira San
Guzzepp,
f'Santa
Venera

importanti, il-Markiz reġa' daħal għall-proġett ieħor. Din id-darba hu ta bidu għal skola teknika għas-subien. Meta miet żewġha hija kompliet bil-bini tal-iskola teknika San Filippu Neri. Dan il-proġett kien bdieh żewġha imma wara mewtu l-Markiza daħlet għalih biex lestietu. Din hija binja sabiħa ferm u b'arkitettura eleganti u maestuża.

Fih wieħed kien isib imħażen b'diversi magni, librerija, u dak kollu li wieħed jeħtieġ biex jitharreg fis-snaġġa' kemm fit-teorija kif ukoll fil-prattika. Dan il-bini kien l-ewwel skola teknika ġewwa pajjiżna u kien sewa lill-Markiza Buġeja s-somma ta' 30,000 lira, u li għal dak iż-żmien kienet cifra fenomenali. Dan il-bini ssemma' "Istituto Teknico Vincenzo Buġeja" u ġie inawgurat fl-1 ta' Novembru 1914. Il-Markiza hasbet ukoll biex dan l-istitut ikollu fondi biżżejjed biex ikun jista' jagħti għajjnuna lil dawk it-tfal li kienu ġejjin minn familji foqra hafna.

Il-Markiza Buġeja kienet ukoll il-benefattriċi tal-Knisja Parrokkjali ta' Marija Addolorata ġewwa San Pawl il-Baħar. Hi kienet bniet din il-knisja meta rrealizzat li dawk li kienu jgħixu f'dawk l-inħawi u dawk li kienu jmorru għall-villegġjatura ma kellhomx knisja sew biex jinq dew spiritwalment. Għal dan il-għan, il-Markiza Buġeja hija meqjusa bħala l-benefattriċi tal-parroċċa ta' San Pawl il-Baħar.

Il-kumpliment ta' hajjitha l-Markiza Buġeja għaddietha tgħin lil min kien fil-bżonn. Il-ġid kbir li Alla għoġbu jzejjen lilha u lil żewġha bih, hi għazlet li tużah biex ittaffi t-tbatija ta' dawk l-iktar batuti fis-soċjetà Maltija. Il-Markiza Anna Buġeja mietet fil-11 ta' Marzu tal-1916 u tinsab midfuna fil-kappella li hemm fil-"Conservatorio Buġeja", fejn hemm ukoll midfun żewġha. Il-poplu Malti baqa' rikonoxxenti lejn din il-koppja ta' filantropi għat-tjubija li wrew f'hajjithom billi wettqu whud mill-ikbar proġetti li saru f'pajjiżna fejn tidhol il-karità mal-proxxmu. Fortunatament, dawn iż-żewġ binjiet mill-isbaħ jinsabu jsebbħu t-triq prinċipali tar-raħal tagħna, u, għalkemm illum m'għadhomx jaqdu l-istess għan li nbnew għalih, però xorta waħda jfakkruna fil-ġenerożità bla qies tal-koppja Vincenzo u Anna Buġeja.

Il-qabar tal-Markiza Buġeja li jinsab fil-Conservatorio Buġeja

